

PRESIDENT WILSONS 14 PUNKTER – JANUARI 1918

1. Det skall ej förekomma några hemliga avtal mellan olika stater. Alla internationella traktat skall öppet förhandlas och samtliga krav skall redovisas öppet. (*"Inga hemliga avtal"*)
2. Full frihet skall råda för all sjöfart utanför territorialgränserna både i fred som krig, utom när hamnarna stängs helt eller delvis på grund av konflikter för att hävda internationella avtal. (*"Fritt hav"*)
3. Samtliga ekonomiska barriärer för internationell handel skall så vitt som möjligt tas bort för alla de länder som i fred sluter sig samman och önskar ha det så. (*"Fri handel på lika villkor"*)
4. Gemensamma garantier skall utfärdas för nationella nedrustningar som har ett gemensamt lägsta mål som skall syfta till att endast garantera den inre nationella säkerheten. (*"Garanterad gemensam nedrustning"*)
5. En uppriktig och opartisk prövning av de koloniala kraven vid skiljaktigheter mellan en kolonialmakt och ett kolonialland där det inhemska folkets krav skall väga lika tungt som de rimliga krav den styrande makten har. (*"Opertisk prövning av koloniala krav med respekt för de infödda"*)
6. Ryssland skall utrymmas och det skall slutas ett avtal som löser de olika frågor som angår Ryssland och som kan säkra ett bra och fritt samarbete mellan olika nationer i världen samtidigt som det respekterar Rysslands rätt att själv bestämma sin egen politiska utveckling och sin nationella politik. Låt landet sedan välja att själv bli medlem i de fria nationernas samfund med de institutioner som de själva valt, ja till och med mer än det: landet bör få all den hjälp det behöver och själv önskar få. Den behandling Ryssland kommer få av sina systemationer de närmaste månaderna kommer vara en prövning av deras goda vilja, deras förståelse för landets behov oavsett egna intressen, endast utifrån deras egen kloka och osjälviska sympati. (*"Tillbakadragande av alla främmande trupper från Ryssland..."*)
7. Den belgiska självständigheten skall återupprättas och samtliga nationer skall respektera landets rätt att själv välja sin väg i förhållandet till andra nationer. Utan en dylik upprättelse skall den internationella rättssäkerheten för alltid vara sviken. (*"Tyska trupper skall evakuera allt ockuperat område i Belgien som också skall få garantier för sin självständighet"*)
8. Allt franskt område skall utrymmas av främmande trupper och Tyskland skall återlämna Elsass-Lothringen till Frankrike, ett område som Preussen orättfärdigt tog år 1871 och på så sätt bidrog till att göra världen osäker de följande 50 åren. (*"Elsass-Lothringen skall återlämnas till Frankrike"*)
9. Italiens gränser skall justeras så att de tar hänsyn till den nationella identiteten hos invånarna. (*"Italien"*)
10. De olika nationella grupper som styrs av Kejsardömet Österrike-Ungern skall ha möjlighet att bestämma sin självständiga politiska framtid. (*"Självständig utveckling för folken i Kejsarriket Österrike-Ungern"*).
11. Rumänien, Serbien och Montenegro skall utrymmas av främmande trupper. Erövrade område skall återlämnas. Serbien skall få fri och säker tillgång till kusten och det inbördes förhållandet mellan de olika balkanstaterna skall bli fastslaget vid en fredskonferens efter historiska principer för nationell tillhörighet och medborgarskap. Det skall också upprättas garantier för de olika balkanstaternas politiska, ekonomiska självständighet och deras territoriella integritet. (*"Självständighet för ockuperade områden på Balkan. Serbien skall få tillgång till Medelhavet. Gränser skall dras efter nationalitetsprinciper"*).
12. De turkiska delarna av det Osmanska Riket skall försäkras självständighet men de andra folkslag som nu är under turkiskt styre skall få fullständiga garantier för sin frihet och en ohindrad självständig utveckling. Dardanellerna skall öppnas för all internationell sjöfart och handel. (*"Självständig utveckling för icke-turkar i det f.d. Osmanska Riket samt fri sjöfart genom Dardanellerna"*).
13. En självständig polsk nation skall bli upprättad och den bör omfatta de landområden där det bor en otvivelaktig polsk befolkning. Den skall ha fri och säker tillgång till kusten och dess politiska självständighet samt territoriella integritet skall säkerhetsställas genom internationella avtal. (*"Självständigt Polen med tillgång till Östersjön"*)
14. Det skall grundas ett internationellt förbund mellan folk med klara avtal som kan garantera politisk självständighet och territoriell integritet både för stora och små stater. (*"Nationernas Förbund"*)

10 November, 1918 Vapenstilleståndskrav

1. Träder i kraft sex timmar efter underskrift.
2. Omedelbar utrymning av Belgien, Frankrike, Alsace-Lorraine, som skall vara avslutad inom 14 dagar. Kvarvarande trupper i dessa områden kommer antingen fångslas eller bli tagna som krigsfångar.
3. Överlämna 5000 kanoner (mestadels tunga), 30 000 kulsprutor, 3000 granatkastare, 2000 flygplan.
4. Evakuera den vänstra stranden av floden Rhen; Mainz, Koblenz, Köln, som skall ockuperas av de allierade inom en 30 kilometers radie
5. Den högra stranden av Rhen skall vara en neutral zon 30 till 40 kilometer bred, evakuera inom 11 dagar
6. Ingenting får flyttas från Rhens vänstra strand, samtliga fabriker, järnvägar, etc. skall lämnas intakta
7. Överlämna 5000 lokomotiv, 150,000 järnvägsvagnar, 10,000 lastbilar.
8. Underhåll av de allierade ockupationstrupperna skall ombesörjas av Tyskland.
9. I öst skall samtliga trupper dragas tillbaka bakom de gränser som gällde den 1:a Augusti, 1914, inget exakt klockslag och datum är bestämt
10. Uppgörelserna vid Brest-Litovsk och Bukarest ogiltigförklaras.
11. Villkorlös kapitulation av Östafrika.
12. Återlämnande av den belgiska bankens tillgångar, samt Rysslands och Rumäniens guld.
13. Utlämnande av krigsfångar utan några krav.
14. Överlämna 160 u-båtar, 8 jagare, 6 fregatter; resten av flottan skall avväpnas och kontrolleras av de allierade i neutrala eller allierade hamnar.
15. Försäkran om frihandel genom Kattegatt; röjning av minfält och ockupation av samtliga befästningar och batterier, som skulle kunna förhindra sjöfarten.
16. Blockaden fortsätter. Samtliga tyska skepp skall omhändertas.
17. Alla tyska restriktioner på den neutrala sjöfarten skall tas bort
18. Vapenstilleståndet varar i 30 dagar

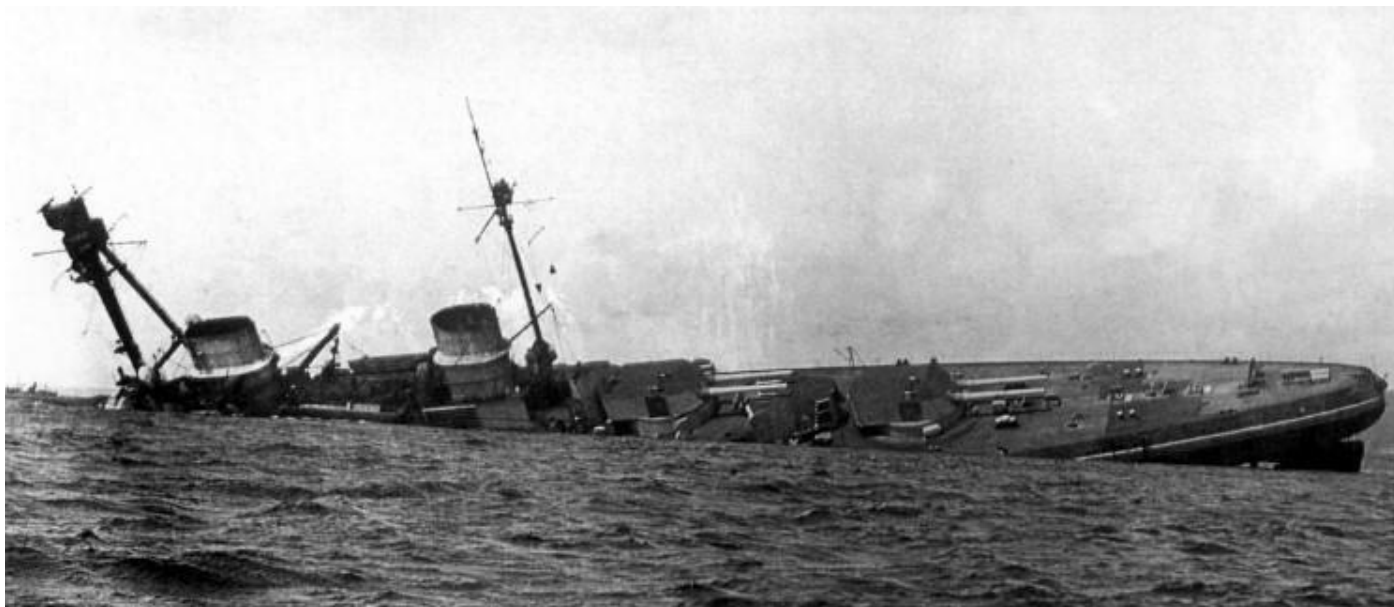
7/5 1919 FREDSKRAVEN PRESENTERAS – TYSK REAKTION

Diktat: Den tyska reaktionen på de hårda kraven som presenterades den **7 maj 1919** var kraftig. Tyskland hade mycket svårt att acceptera det. Inga utländska trupper hade lyckats ta sig över de tyska gränserna och de tyska soldaterna hade fått gå hem i sina uniformer med sina vapen. Med tysk medias hjälp så såg det därför ut som Tyskland ej hade blivit besekrat utan att de nu skulle kunna sätta sig ned och förhandla om fred. Därför var bitterheten stor då man fick reda på att man ej skulle kunna förhandla utan att man fick ett diktat som man var tvungen att skriva på...

General Hindenburgs reaktion: När den tyske generalen Hindenburg tillfrågades om Tyskland kunde försvara sig om de ej skrev under fredsfördraget upp kriget igen så svarade han (efter att ha talat med generalstabchefen Groener) att den tyska arméns situation var ohållbar, men han tillade att han hellre skulle kämpa på sina bara knän än att underteckna detta fördrag...

Protest i Versailles: Greve Brockdorff-Rantzau (ordförande för den tyska delegationen vid Versailles) gav ett långt tal till de tre allierade ledarna där han kritiserade deras fredsförslag. Efter några dagar så sände den tyska delegationen ett motförslag som var baserat på Wilsons 14 punkter. Detta motförslag var såpass välskrivet att den brittiska delegationen övervägde att acceptera det. Dock så fanns det inga möjligheter att Frankrike och Clemenceau skulle godkänna det...

Den tyska flottan sänks: Som följd av det tyska nederlaget under första världskriget blev den tyska flottan tillbakahållen i Scapa Flow i väntan på fredsförhandlingarna i Versailles. Skeppen kom till Scapa Flow i november 1918 och blev en stor attraktion för öborna. Den 21 juni 1919 gav den tyska amiralen Ludwig von Reuter order om att sänka alla skepp för att förhindra att skeppen skulle komma i brittiska händer. 51 skepp sänktes och 9 sjömän miste livet, de sista omkomna i det första världskriget. Av de 51 skeppen var 10 slagskepp (ett gick på grund och sänktes inte), fem slagkryssare, fem kryssare (tre gick på grund och sänktes inte) och 44 torpedbåtar (fyra gick på grund och blev inte sänkta).

Dock blev det så i slutändan att den tyska delegationen undertecknade fredsfördraget...

RESULTAT FÖRSTA VÄRLDSKRIGET

Här nedan följer en del resultat av Första Världskriget som wikipedia tar upp:

Uppemot **20 miljoner människor dog av direkta krigsorsaker**. Ententmakternas blockad av tyska hamnar före och efter fredsslutet orsakade ytterligare många civila offer. I den svåra epidemien av **spanska sjukan som bröt ut efter krigsslutet och som var direkt relaterad till den krigströtta situationen i Europa dog närmare 50 miljoner!!!!**

De politiska omvälvningarna som följde freden i Versailles och påföljande fredsavtal lade grunden för det moderna Europa. **Flera stormakter gick under genom kriget.**

Österrike-Ungern splittrades

Ryssland blev Sovjetunionen

Osmanska riket blev Turkiet

Flera nya stater blev till: Tjeckoslovakien, Polen, Jugoslavien, Finland, Estland, Lettland och Litauen

Tyskland förlorade sina kolonier i Burundi, Rwanda, Tanzania (det så kallade Tyska Östafrika), Namibia (Tyska Sydvästafrika), Togo, Kamerun och Papua Nya Guinea (Tyska Nya Guinea) samt intressesfärerna i Shandong (Shantung).

Att ententen ingenstans lyckats komma in på tyskt territorium under kriget understödde uppfattningen att tyskarna inte behövde stå som förlorare efter kriget. (Detta kallas ofta för **“dolkstötslegenden“**, som skulle betyda att tyskarna hade kunnat vinna om det inte hade varit för svekfulla politiker i Berlin).

Freden som slöts i Versailles var mycket hård mot Tyskland och krävde landet på enorma skadestånd, vilket bidrog till en känsla av förödmjukelse som i sin tur var grogrund för extremistiska rörelser och som ledde till nazisternas seger och på sikt andra världskriget.

Revolutionen i Ryssland 1917, som hade sin direkta upprinnelse i de svåra förhållanden som rådde under kriget, ledde i förlängningen till bolsjevikernas maktövertagande och till en kommunistisk diktatur. I den oreda som då rådde i Ryssland, blev det 1917 också möjligt för Finland att frigöra sig från det ryska styret, vilket också ledde till **finska inbördeskriget**.

Japan gick in i första världskriget på Ententens sida. **Under första världskriget befäste Japan sin position som stormakt** och striderna som i huvudsak bekämpades mot tyska intressen i Asien inbegrep världens första flyganfall från hangarfartyg. Japanska flottan bistod även Storbritannien och skickade krigsfartyg till Sydafrika och Malta. Japans deltagande i första världskriget resulterade i att Tysklands rättigheter i Shandongprovinsen överfördes till Japan. Vidare annekterade Japan Tysklands mandat över ett antal öar i Stilla havet. **I Ostasien skapade fredsavtalet starka spänningar mellan Kina och Japan**, som båda bistått Ententen i kampen mot centralmakterna, då Tysklands besittningar i Kina (Shandong) kom att överföras till Japan istället för att återlämnas till Kina. De kinesiska delegaterna skrev aldrig på avtalet, och i Kina gav resultatet av fredsförhandlingarna upphov till Fjärde maj-rörelsen. **Motsättningar mellan USA och Japan uppkom även i samband med Versaillesfreden** och upprättandet av Nationernas Förbund. Detta hade bland annat sin upprinnelse med avslåendet av det japanska förslaget om en klausul om jämbördighet mellan raser (genom tillägg till artikel 21 i fördraget om Nationernas Förbund). Motståndet kom från framförallt britterna (efter bland annat lyckad lobbying mot förslaget av Australien och USA). Förslaget (the Racial Equality Proposal, 1919) erhöll en röstmajoritet men ordföranden, tillika USA:s president, Woodrow Wilson förklarade att ett sådant förslag kräver enhällighet. Eftersom flera nationer ej röstade, däribland USA, antogs aldrig förslaget. **Rapporterna från japanska media som följde konferensen bidrog till att den japanska folkliga opinionen gentemot väst, och USA i synnerhet, försämrades.**

Olika fredsuppgörelser efter Första Världskriget – 12st!

1. **Brest-Litovsk** (3 mars 1918). Mellan **Ryssland** och centralmakterna.
2. **Bukarest** (7 maj 1918). Mellan **Rumänien** och Tyskland.
3. **Versailles** (28 juni 1919). Mellan **Germany** och de allierade.
4. **Saint-Germain-en-Laye** (10 september 1919). Mellan **Österrike** och de allierade.
5. **Neuilly-sur-Seine** (27 november 1919). Mellan **Bulgarien** och de allierade.
6. **Trianon** (4 juni 1920). Mellan **Ungern** och de allierade.
7. **Sèvres** (10 augusti 1920). Mellan det **Osmanska Imperiet (Turkiet)** och de allierade.
8. **Riga** (18 mars 1921). Mellan Ryssland och **Polen**.
9. **USA och Österrike** (24 augusti 1921)
10. **USA och Tyskland** (25 augusti 1921)
11. **USA och Ungern** (29 augusti 1921)
12. **Lausanne** (24 juli 1923). Mellan det **Osmanska Imperiet (Turkiet)** och de allierade.

“Varför blev Tyskland så hårt behandlade vid fredskonferens i Versailles?”

Versaillefördraget: Tyskland hade levt i tron att detta skulle bli en fredsförhandling där man skulle utgå från de 14 punkter som den amerikanske presidenten Wilson hade presenterat i januari 1918: **Wilson's 14 punkter** - så blev det ej! Varför blev då Tyskland så illa behandlade?

- Tyskland kunde ej fortsätta kriget ensamt – **deras allierade var redan slagna** och hade gett upp
- **de hårda vapenstilleståndskraven** – Tyskland hade brist på kanoner, kulsprutor, flygplan, skepp...
- **blockaden av de tyska hamnarna** hade utarmat Tyskland som led behov av både mat och andra råvaror. Denna flottblockad hävdades inte förrän fredsavtalet var underskrivet.

- **Tysklands fredsavtal med Ryssland:** En av de primära orsakerna var ett fredsfördrag som slöts i mars 1918 – i Brest-Litovsk mellan Ryssland och Tyskland och hennes allierade. Fredsvillkoren var katastrofala för Ryssland:

- *Estland, Lettland, Litauen och Polen skulle överlämnas till Tyskland och Österrike-Ungern*
- *Områden i södra Kaukasus skulle överlämnas till Turkiet*
- *Finland, Georgien och Ukraina skulle få sin självständighet*
- *6000 miljoner mark skulle betalas i krigsskadestånd*
- *I detta avtal så förlorade Ryssland ungefär 26% av sin befolkning; 32% av all uppodlad jord; 33% av sina industrier och 75% av järn och kolfyndigheterna*

Då var det Tyskland som behandlade Ryssland hårt och därför kunde segrarmakterna vid Versailles se en viss rättvisa i att behandla Tyskland hårt.

- **Frankrikes attityd:** En annan orsak var den tuffa attityden hos den franske Premiärministern George Clemenceau (som gick under smeknamnet “Tigern”)...

Enligt fredsfördraget som undertecknades i **Versailles den 28 juni 1919** tvingades Tyskland:

- Lämna ifrån sig stora landområden, som istället införlivades med omkringliggande länder. Det innebar att Tyskland förlorade stora industriella och ekonomiska resurser. Bland annat viktiga järnmalmstillgångar och en tredjedel av sina koltillgångar. Omkring tio miljoner tyskar hamnade utanför Tysklands nya gränser. Alla kolonier förlorades.
- Avrustas militärt. Tyskland fick ha en armé med högst 100 000 man och med endast lättare vapenutrustning, en marinkår med högst 15 000 man och inget flygvapen. Den allmänna värnplikten förbjöds. Den tyska gränszonen mot väst, Rhenlandet, skulle vara demilitariserat.
- Betala ett enormt krigsskadestånd på 132 miljarder guldmärk, som skulle betalas av med 2-3 miljarder årligen i 42 år. Produktions- och transportmedel (fabriker, gruvor, maskiner, större handelsfartyg m.m.) och alla tillgångar utomlands beslagtogs av segrarmakterna. Miljoner ton av den tyska kolproduktionen skulle levereras till bland annat Frankrike. (OBS: Den sista avbetalningen gjordes 2010...)
- Erkänna att Tyskland ensamt bar skulden för kriget – **§231**